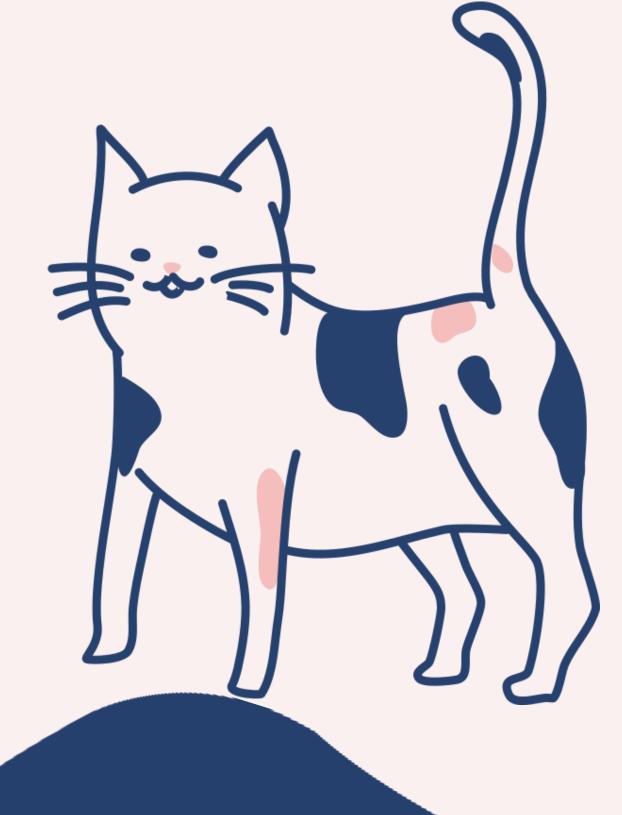
7 клас Особливості вживання прийменників

Про прийменники з-із-зі та у-в, про типові помилки у вживанні прийменників та про культуру мовлення.

Стрембицька Л.А.

Прочитайте речення в колонках. Установіть, які речення вимовляти важко. Чому?

Бери книжку зі столу. Родина із семи осіб. Із шовку виготовили вітрила. Бери книжку з столу. Родина з семи осіб. З шовку виготовили вітрила.

3 – I3 – 3I - 30

Прийменник з уживаємо:

- перед голосним на початку слова (з одним);
- перед приголосним (крім с, ш), якщо попереднє слово закінчується голосним, а також на початку речення (котився з гори; 3 лісу...).

Прийменник із уживаємо переважно перед з, с, ц, ч, ш, щ та між приголосними (Із <u>ш</u>овку, виїха<u>в</u> із <u>с</u>ела, лис<u>т</u> із <u>Бр</u>азилії).

Прийменник зі вживаємо перед сполученням приголосних на початку слова, зокрема коли початковими виступають з, с, ч, ш, щ (зі школи, бери зі столу).

Прийменник зо вживаємо при числівниках два, три (зо дві сотні).

Спишіть сполучення слів, уставляючи на місці пропуску прийменники з-із-зі-зо.

Вийшли 3! школи, брат 13 сестрою, вітаю 3! святом, зійшов 3. дороги, квіти 3. лісу, разів 30 два, вийшли 3 оранжереї, вийшов 13 зоопарку, прибрав 3! столу, дивитися 3 берега, приїхав 13 села.

ПРИЙМЕННИКИ У-В

Прийменник у вживаємо:

- на початку речення перед приголосним (У лісі...);
- між приголосними (вечір у місті);
- перед словами, що починаються на ε , ϕ , $c\varepsilon$, $x\varepsilon$, $m\varepsilon$, $n\varepsilon\varepsilon$ (ε); ε 0 ішла у фой ε 0;
- після паузи, яку на письмі позначають розділовим знаком, перед приголосним (Це було... у Києві).

Прийменник в уживаємо:

- на початку речення перед голосним (В очах...);
- між голосними (живе в Одесі);
- якщо попереднє слово закінчується на голосний, а наступне починається на приголосний (крім в, ф, св, хв, тв, льв) (пішли в садок);
- перед словом, що починається на голосний (човен в очереті).

3BEPHIT'S YBATY!

У поетичній мові чергування у – в часто порушується з вимог ритму вірша.

Спишіть словосполучення, вставляючи на місці пропуску прийменник у або в.

У. теплій кімнаті, прибрати В. кімнаті, відпочили В. аквапарку, покласти В. шафу, податися В. мандри, вибігли В сад, працюють У. школі, прибуде В. травні, зустрілися У. Львові.

ЖИТТЕВА СИТУАЦІЯ.

Уявіть, що ви з рідними чи друзями ділитеся досвідом щодо вирощування городини. Висловте подані нижче поради, розкриваючи дужки.

- 1. Огірки треба поливати частіше (у,в) період формування плодів.
- 2. Не варто поспішати (3, із) першими поливами розсади огірків, тоді (у,в) рослини буде більш міцне стебло. 3. Щоб насіння краще проросло, його змочують (у,в) теплій воді.

Можсливі помилки.

Часто в мовленні трапляються неправильні

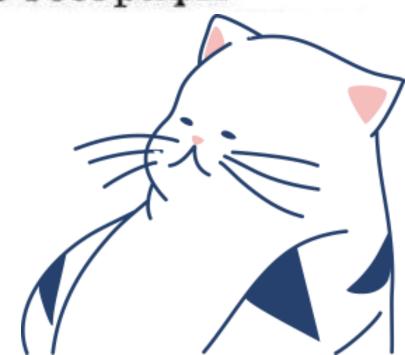
конструкції з прийменником. НАПРИКЛАД:

НЕПРАВИЛЬНО

п'ять метрів на секунду враження про виставу йти за грибами пливти по течії пропустити із-за хвороби в десять годин завдання по географії

ПРАВИЛЬНО

п'ять метрів за секунду враження від вистави йти по гриби пливти за течією пропустити через хворобу о десятій годині завдання з географії

Відредагуйте словосполучення.

По вині водія, пішов по справах, піти за хлібом, зошит по географії, автобус по замовленню,працює по вихідних по технічним причинам, прийти за журналом, великий по обсягу.

З вини водія, пішов у справах, піти по хліб, зошит з географії, автобус на замовлення,працює у вихідні, з технічних причин, прийти по журнал, великий за обсягом.

Домашне завдання

Виконати впр.293